[2019] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1096

ਬਿਕਾਸ਼ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਅਸਾਮ ਦਾ ਰਾਜ

(2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 164)

ਫਰਵਰੀ 05,2019

[ਏ. ਐੱਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸੇਫ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਐੱਸ. ਐੱਸ.-ਕਤਲ-ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੂ/ਐੱਸ ਐੱਸ 302/34 ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਹਾਲਾਤ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਗਵਾਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਅਪੀਲ' ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਇਕੱਠੇ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਬੀਬੀ, ਏਬੀ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ-ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ' ਤੇ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਐਸ. 34 – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡੀ. ਬੀ. ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਡੀ. ਬੀ. ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੂ/ਐੱਸ. 302 ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਲਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਹ ਕਤਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੂ/ਐਸ 304 (II) ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ -

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਬੀ, ਏਬੀ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡੀ. ਬੀ. ਯੂ/ਐਸ. 302/34 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ। 302 ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ।

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਲਾਠੀਆਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁਲਾਸੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਬੀ, ਏਬੀ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਨੌਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੀ. ਬੀ., ਏ. ਬੀ. ਅਤੇ ਐਚ. ਆਰ. ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਠੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਲਾਠੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀ. ਬੀ. ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਠੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾਕਟਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲਾਠੀ ਵਰਗੇ ਤਿੱਖੇ ਹਥਿਆਰ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਬੀਬੀ, ਏਬੀ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 4] [1101-ਈ-ਐੱਫ]

1.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀ. ਬੀ. ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਂ ਹਾਲਾਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ

ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸੱਟਾਂ ਘਾਤਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਾਲਾ ਮਰੀਜ਼ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਜਿਊਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨੌਂ ਹਾਲਾਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀ. ਬੀ. ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀ. ਬੀ. ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 5] [1101-ਜੀ-ਐੱਚ ; 1102-ਏ-ਸੀ]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 164.

2004 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 323 ਵਿੱਚ ਗੁਹਾਟੀ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 04.01.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਨਿਲ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਦੇਬੋਜੀਤ ਬੋਰਕਾਕਾਟੀ, ਵਿਵੇਕ ਸੋਨਕਰ, ਵਕੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਅਪੀਲ 4 ਜਨਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2004 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302/34 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ

ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਨੰਬਰ 2 (ਐਡਹਾਕ) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਵਿਖੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰ.27 (ਐਸ. ਸੀ.) 2003 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ, ਜੋ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 (ਲਖੀਰਾਮ ਕੁਰਮੀ) ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨਃ

“1). ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਨੇ ਲਖੀਰਾਮ ਕੁਰਮੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ - 5) ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲਗਭਗ 8:30 ਪੀ. ਐਮ. ਵਜੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ।

2). ਲਖੀਰਾਮ ਕੁਰਮੀ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੁੱਤੇ ਭੌਂਕ ਰਹੇ ਸਨ।

3)ਲਖੀਰਾਮ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਕਿ ਚੌਕੀਦਾਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

4). ਲਖੀਰਾਮ ਨੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ।

5). ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਲਖੀਰਾਮ ਨੂੰ ਬਾਗ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਪਏ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

6). ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਟਾਰਚ ਲਾਈਟ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਖੀਰਾਮ ਨੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ।

7). ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਜਿਟੇਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਈਕਲ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਹੱਥ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਖਗੋਰੀਜਾਨ ਟੀ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਸੀ।

8). ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਆ ਸੀ।

9). ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਲਾਠੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ।"

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

2. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਹਾਲਾਤ ਸਬੂਤਾਂ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹ ਅਸਟੇਟ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਲਖੀਰਾਮ ਕੁਰਮੀ ਇਕਲੌਤੇ ਗਵਾਹ ਹਨ ਜੋ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪਏ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਉਸੇ ਸ਼ਾਮ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 8:30 ਵਜੇ ਰਾਤ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਨੇ ਲਗਭਗ 10:30 ਪੀ. ਐਮ. ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਰੌਲਾ ਸੁਣਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁੱਤੇ ਕਿਉਂ ਭੌਂਕ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਲਗਭਗ 300 ਹੱਥ ਤੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਵਾਜ਼ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਚੌਕੀਦਾਰ (ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ) ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਨੂੰ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸ਼ਾਲ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ (ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ) ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਚੋਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਜਿਤਨ ਦੇ ਸਾਈਕਲ ਉੱਤੇ ਬਾਗ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਲਖੀਰਾਮ ਕੁਰਮੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ - 5) ਉਹ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈਃ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302/34 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ? ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ) ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੇ ਸਬੂਤ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ' ਤੇ ਪਿਆ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਲਾਠੀਆਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੁਲਾਸੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਾ, ਅਤੁਲ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਰਾਉਤੀਆ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਏ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਡਾ. ਉਦੈਦਿੱਤਿਆ ਰਾਜਕੋਂਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 8), ਉਸ ਨੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨਃ

“1). ਸਿਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਹੀਮੇਆਟੋਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰੰਟਲ ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਰੰਟ ਪੈਰੀਟਲ ਅਤੇ ਟੈਂਪਰਲ ਬਣਤਰ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2). 10 ਵੀਂ ਪੱਸਲੀ ਦੇ ਫਰੈਕਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਖੱਬੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ।

3). ਖੱਬੀ ਠੋਡੀ ਉੱਤੇ 1 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦਾ ਰਗੜ।

4). ਇਲੀਏਕ ਕਰੈਸਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਖੱਬੀ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪੇਟ ਦੀ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਦੋ ਰਗੜ, ਹਰੇਕ 1. ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ.”

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਸੱਟਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਇੱਕ ਤਿੱਖੇ ਹਥਿਆਰ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਸਦਮੇ ਅਤੇ ਖੂਨ ਵਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ।

4. ਸਾਡੀ ਮੰਨੀ-ਪ੍ਰਮੰਨੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਨੌਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਾ, ਅਤੁਲ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਰਾਉਤੀਆ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਠੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ) ਉੱਤੇ ਲਾਠੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਸਾਬਤ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਚੁੱਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਠੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾ. ਉਦੈਦਿੱਤਿਆ ਰਾਜਕੋਂਵਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲਾਠੀ ਵਰਗੇ ਤਿੱਖੇ ਹਥਿਆਰ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਾ, ਅਤੁਲ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਰਾਉਤੀਆ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਂ ਹਾਲਾਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸੱਟਾਂ ਘਾਤਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਾਲਾ ਮਰੀਜ਼ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਜਿਊਂਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਨੌਂ ਹਾਲਾਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ

ਅਤੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

6. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈਃ ਕੀ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304 (II) ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304 (II) ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ) ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ ਦੋ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ ਇਰਾਦਤਨ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਕਤਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ) ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ ਨੂੰ ਚੋਰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਤੇਜ਼ ਸੋਟੀਆਂ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 303 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।

7. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਾ, ਅਤੁਲ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਰਾਉਤੀਆ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਾਬਤ ਲੜੀ ਮ੍ਰਿਤਕ (ਜੁਗੇਸ਼ਵਰ ਕੁਰਮੀ) ਨੂੰ ਦੋ ਘਾਤਕ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਮਝੇ ਗਏ ਨੈਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304 (II) ਤਹਿਤ ਕਤਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਾ, ਅਤੁਲ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹਰੇਨ ਰਾਉਤੀਆ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਤਹਿਤ

ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਪਾਂਕਰ ਬੋਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਸਰਲੀਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਕੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate